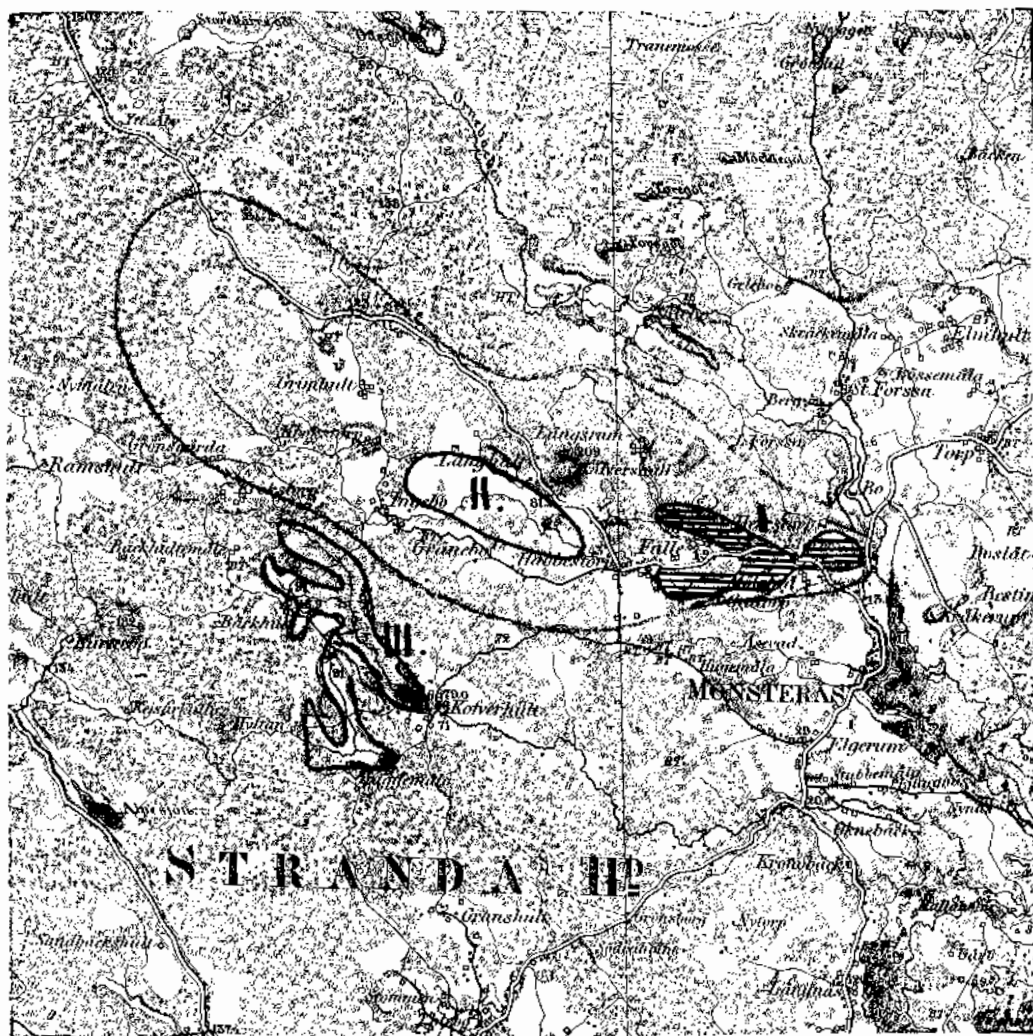

Generalkarta

- I. Med röda streckade linier, angifver det företag, för hvilket läneunderstöd från bdlingsfonden sökes.
- II. Den gula färgen utmärker ett afdikningsföretag, som år 1872 blef utfördt, med 6000 kr. läneunderstöd af statsmedel.
- III. Den gröna färgen angifver ett afdikningsföretag, till hvilket plan är under utarbetning.

Sedan undersöknad Landtbruksingeniör, på der-
om gjord begäran, erhållit Kong. Maj:ts Befall-
ningsskalfvandes i Kalmar län förordnande att
verkställa undersökningar samt upprätta plan och
förslag till afdikning och odling af vattenbränk-
ta marker, tillhörande byarna och hemmanen
Fälle, Flabbestorp, Giltorp, Herrstorp, Molstad
och Gvistegården i Monstera's socken, Glända-
härad af Kalmar län, företogs undersökningar-
na under Maj och Juni månader 1884 och blef
föreläggningen avslutad den 14 Februari 1885. Och
får jag nu öfver resultatet af undersökningarna
lämna följande af karta, profilritningar, be-
skrifning och syneprotokoll åtföljda Betänkande
och förslag.

Betänkande.

Kammarens
läge, beskaffen-
het m. m. Såsom närlagda generalkarta närmare an-
lägga gifver äro de tilläggvarande sankmarkerna be-
lägga inom Monstera's socken samt tillhöra
Ramsbäckens vatten-system, hvilket har sina
källor inom östra delen af Fliseryd socken, ge-
nomrinner Monstera's socken, inom hvilken det
upptäger ett mindre vattenlopp, kommande
från Långserums byområde samt utfaller i
Monstera's viken omkring $\frac{1}{8}$ del mil norr om
Monstera's köping.

Inom nedersta delen af detta vatten-system
ligger den berörda odlingslagenheten, som genom-
rinner af såväl Ramsbäcken som ock Långse-
rumsbäcken.

I sitt nuvarande vatten-skadade skick ligger
sänkmarken, som består utestående af karrängar,
en ringa afkastning af starr och andra grässlåg,
af föga naringvärde; men under flodtider och
regniga år öfversvämmas marken, hvarigenom
såväl hösts inbergring försvåras som all betning
af kreatur tillintetgöres. Under sådana förhållan-
den har man varit betänkt på att genom afdik-
ning torrlägga karrängarna och förvandla dem
till odlingsbara fält, hvar till så mycket större
anledning är för handen, som jordmonen är af
yppest beskaffenhet, bestående af ett väl förmult
mätt myll- och dyjordlager af från 0,3 till 1,2 me-
ters mäktighet på botten af godartad lera och kom-
mer därför efter ändamålsenlig afdikning och
odling att lämna god afkastning af såväl säd
som foderväxter, hvilket bekräftas genom de skör-
dar, som under gynnansamma väderleksförhållanden
vunnits från de sidlänt belägna åkerfältten,
som omgifva karrmarkerna, och hvilka utgöra
senare årens inkräkningar på dessa marker.

Wäternafdik-
ningen.

Med anledning häraf och för att utrona hu-
ruvida tillräckligt fall fanns för karrmarkens
torrläggning företogs afvägring af wätern dragen
och visade sig, att Ramsebäcken från sitt inflöde
inom odlingslagenheten vid herrmaniet Flabbestorp
och till utloppet i Mönsterås viken, utgörande
en längd af 3250 meter, hade en lutning af 5,9
meter och att Långserumbäcken egde ett fall af
2,1 meter på en längdsträckning af 1070 meter,

hvilka fall visat sig fullt tillräckliga ej blott att sänka vattenytan inom kärrmarkerna till föreskrift djup, utan äfven att gifva kanalernas botten behöflig lutning för den framrinnande vattenmassans fortkomst.

Undersökningarna hafva nemligen gifvit vid handen att Ramsebackens vattenområde omfattar en vidd af 25 millioner qv. meter eller $\frac{1}{4}$ ^{del} qv. mil och utgöres till största delen af slättland, hvarigenom snösmältningen försiggår ganska hastigt, vanligtvis på en tidrymd af 15 dygn. Den inom orten såsom snövarliggande nederbörden utgör 0,074 meter, hvaran Ramsebacken har att under vårflod afbörda i Norsterås viken en vattenmassa af 1,4 kub. meter eller 53,8 kub. fot i sekunden.

Med stöd häraf har den blifvande kanalen lemnats en bottenbredd af 2,4 meter, sidolutning af 1:1.5 samt bottenlutning af 1:1200, hvarigenom den blir maktig att med ett vattendjup af 0,75 meter afbörda den framrinnande vårfloden och då kanalens djup icke understiger 1,4 meter äfven fullt tillräcklig att förebygga öfversvämningar och torrlägga den omkringliggande marken, hvilket förhållande bekräftas genom en kanalgräfnings, som med understöd af slottsmedel utfördes år 1872 i Ramsebacken, för torrläggning af kärrmarker, tillhörande hemmanen Ingelbo, Långhult, Grånsbo m. fl. hvilket företag ligger på ett kort afstånd ofrånför

det ifrågavarande.

Långserumbäcken, som under vårflod har att afbräda en vattenmassa af 0,16 kub. meter i sekunden, har lemnats en bottenbredd af 0,6 meter, sidolutning af 1:1 och bottenlutning af 1:835, hvarigenom äfven den blir tillräckligt stor för den omkringliggande markens afdikning.

Afdikningen. Utom de nu anförda större afloppskanalerna, som sträcka sig genom båda bäckdragens dalgångar, erfordras för odlingsfältens fullständiga afdikning endast ett och annat öppet afloppsdike, ty dels äro dalgångarna i allmänhet smala och dels på alla sidor omgifna af odlade fält, innehållande en fast jordmon, hvarför afdikningen förträdesvis bör utföras medelst täckta diken. De öppna aflopsdiken, som äro behöfliga, äro på plankartan med Litt. 2 utmärkta samt upplägas till ett djup af 1,2 meter, bredd i dagen af 2,7 meter och 0,3 meter på botten.

Odlingslägenhetens vidd och jordmon. Den mark, som genom den sålunda föreslagna afdikningen kommer att förbättras och tillgodogöras för odlingen innehåller en vidd af 93 hektar 78,7 ar eller 189 tunnland 31,7 kappland; af dessa utgöra 53 hektar 90,9 ar vatten-skadade åkrar och nyodlingar samt återstoden eller 39 hektar 87,8 ar karrängar; jordmonen inom såväl åkrar som ängsmarken består af ett från 0,3 till 1,2 meter djupt lager mylla och djöförd på lerbotten, hvarför afdikningslägenheten är att anse af yppersta beskaffenhet och blifver efter torrläggning och

odling, tydlig att framalstra skördar af de vanliga kulturväxterna.

Odlingens metod. Då myll- och dyfjordslagret på flera ställen är ganska grundt, uppgående endast till 0,3 meter, torde försigtigheten ligga att endast undantagsvis använda flåhackning och bränning vid karrängarnas första uppodling och detta uteslutande på sådana fall, der dyfjordslagret är djupt samt starroten seg och svårformultriad. Lämpligt kan uppodlingsarbetet fördelaktigast verkställas medelst djuphackning eller omplöjning af torven utan användning af bränning.

Odlingarnas skötsel och verkställd genom djuphackning eller flåhackning samt bränning, tagas med förbehåll tvänne sådessa skördar, om de på något fall skulle utfalla mindre rika, böra underhöllas genom en gödning af fosfater och kalisalter. Sedan jorden därefter genom bearbetning öfvergått till mild mylla, böra uppodlingarna indelas i vaxelbruk med den gamla åkerjorden, emedan de då äro fördiga att framalstra skördar af såväl gräs som sådesväxter och rotfrukter. Såsom gödningsämnen kunna fördelaktigast användas de båda förutnämnda i blandning med vanlig stallgödsel. Äfven kalk är ett godt gödningsämne, för att påskynda förmultningen och öka bördigheten.

Kostråd.

Kostråden för karrängarnas första uppodling, i hvilken äfven ingår de erforderliga odlings-

dikena, är enligt ortens priser beräknad till 75 kronor per hektar eller för hela den ouppodlade viddens 39 hektar 87.8 är till 2990 kr. 85 öre. Kommer här till vattenaflednings- och dikeeringskostnaden 11,100 kronor, uppgår sammanlagda kostnaden för odlingsföretaget till 14,090 kronor 85 öre eller 150 kronor per hektar af den förhållrade jorden, en kostnad, som näst anses ganska ringa i förhållande till de fördelar, som komma att vinnas, hvarför företaget är förtjent af uppmärksamhet och bör tillstyrkas till utförande.

Hinder från det allmännas sida. Sedan tvänne broar öfver allmänna landsvägen blifvit under sistlidet är ombyggda i öfverensstämmelse med den upprätlade planen, förekommer mot företagets utförande intet hinder från det allmännas sida, emedan hvarken flottled eller led för fiskens gång förekomma i vatten dragen ej heller kan vägen skada genom vattnets röp genom nedan eller ofvan belägna egor inträffa.

Med statsmedel. Inom Ramsebäckens vatten system och på ett kort afstånd från det föreslagna företaget blef under stödd af d. n. 1872 med understöd af 6000 kronor statsmedel en vattenafstapping utförd, hvilken hade till ändamål torrläggning af en del sankta marker, tillhörande hemmanen Lingebo, Långhult, Grånebo, Skokstorp och Slabbestorp i Mönsterås socken, men i öfrigt har intet understöd af allmänna medel utgått till afdikningsföretag inom denna socken.

Gräfningsarbete. Vidkommande arbetets utförande bör dervid iakttagas att början sker i Ramsebäcken nedanför

landsvägen vid den å profilritningen antecknade punkten N: 0 och sedan fortsättes uppför, på det hinder genom vattendilfloede ej må afbryta arbetet. I Bollenbredden i Ramsebäcken göres från punkten N: 0 och till N: XXIII, hvarest Långserumbäckens inmynnar 2,4 meter, hvarefter den blifver 1,8 meter till kanalens slut vid N: XLV. Der sten förekommer kunna stödjemurar uppföras längs kanalens sidor till en höjd af 1,2 meter, men iakttagas i så fall att öka bottenbredden mellan murarna med 1,1 meter. Sidolutningen göres längs hela Ramsebäcken 1: 1,5. Långserumbäckens bottenbredd blifver 0,6 meter och sidolutningen 1: 1. Kanaler nas djup finnes i meter utslut af profilritningen vid hvarje af de nedslagna prätlarna. De ned till 2 anmärkta diken upptagas till ett djup af 1,2 meter, bottenbredd af 0,3 meter och bredd i dagen af 2,7 meter.

Säfrigt iakttagas att den uppkastade dikesjorden hålles på minst 1 meters afstånd från diken nas kanter samt lemnas behöflig lutning, att ej nedrasa och skada diken as bestånd, hvarför utom öppningar tagas genom dikesvallarna, der så erfordras för ytvattens genomgång. Till ledning och kontroll vid utförandet äro fixpunkter inbyggna i flera järdfasta stenar, hvilka längen äro med svarta kors antecknade å kartorna. Tid efter annan bör gräfningsarbetet kontrolleras af sakkunnig person.

Slutligen och med anledning af intressenternas

gjorda framställning, att erhålla länunderstöd från odlingsfonden, för gräfningsarbetenas utförande och en tid af 4 år ansatts behöflig för odlingsföretagets fullbordan, har blifvit uppgjord följande

Arbetsplan

Första året efter att statshänkel beviljats, verkställas följande arbeten:

Uppgräfnings af hela Rånsebäcken i kostnad
beräknad till _____ 7457:85

Droarnas ombyggnad _____ 300:00

För slitning af redskap m. m. _____ 1242:15 9000:00

Andra årets arbeten:

Uppgräfnings af Långserumbäcken — 664:44

Drobyggnad _____ 100:00

Aterlöden af tillägget för slitning af redskap m. m. 235:56

Uppgräfnings af afloppsdikeyna. & _____ 1100:00 2100:00

Under 2de, 3de och 4de året verkställas od-

lingsarbetet på 39,878 hektar à 75 kr. per hektar _____ 2990:85

Summa kronor 14,090:85

Salmar den 24 Februari 1885.

Henr. Magnét.